

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pauli Segneri Societatis Jesu Brevis Vitæ Historia
cum ejusdem Concordia Quietis & Laboris in Oratione,
Expositione in Psalmum Miserere, Considerationibus de
Inferno, Expositione Cantici ...**

Massei, Giuseppe

AUGUSTÆ Vindel. & DILINGÆ, 1707

VD18 12383155

§. XV. Nocturnæ Diverberationis ratio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47773](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47773)

communi omnium. *Pacem, veniam: Vivat JESUS: mori potius, quam peccare amplius:* & his vocibus tanquam Echo respondebat manuum complosio, & sonorus piusque planctus feminarum, quæ foris stabant, semper ab hisce exercitationibus exclusæ. Nec rarò Pater novo impulsus instinctu quærebat altâ voce: *Quis è cunctis, qui adsumus, omnium est consceleratissimus?* & tum miserabili clamore cuncti respondebant: *Ego, ego:* ingeminabanturque usque eò & lacrymæ, & verbera, ut locus ille in famosum illum Pœnitentium carcerem, quem Climacus descripsit, permutatus esse videretur. Et sanè non modici laboris res erat statuere tandem tam diræ verberationi modum & finem, cum vix iterata, quæ dabantur, signa sufficerent, ne excederetur præfixū temporis spatium, quod horæ quadrante erat definitum.

§. XV.

Nocturna Diverberationis ratio.

HÆc, quæ interdium fiebat, sui diverberatio eorum maxime causa fiebat, qui aliunde adventabant: siquidem in locis frequentioribus sub noctem denuo ad eandem exercitationem Pater solos loci inquilinos convocabat; servabaturque hic ritus. Ingruentibus tenebris Cruci affixi Christi imago geminas inter grandiores faces super Altaris gradus in nigro tapete collocabatur. Inde collecta jam multitudine, ad æris campani sonum, superveniebat P. Paulus, suâ illâ tunicellâ à tergo apertâ indutus, quam crasso fune adstrinxerat: pendebat è collo capistrum horribile, caput & faciem velabat cucullus niger, longam catenam pedes trahebant, & manum crudele è ferro flagrum armabat, Hoc tam lugubri in habitu prostratus coram Ara adorabat demis-

demissè Servatorem : Sacerdotum verò aliquis nudam crucem præferens, pluribus cinctam facibus, longum supplicum agnem è templo educebat. Incedebant magno numero, bini semper, qui Sodalitatibus adscripti erant, propriis quique tunicis induti, nudipedes omnes, nec pauci spinis coronati. Complures horum inflictis sibi verberibus sanguinem eliciebant; & ferme eorum in numero adolescentuli erant tenerâ ætate, qui & ipsi in nondum noxia corpora sua verberibus sæviebant non sine tenera spectantium miseratione. Nec pauci insolito se excrucianti genere utebantur, quod suus illis ardor dictabat. Hi vastæ molis, nec sanè pro modo corporis, cruces gestabant humeris: alij ponderosa è collo saxo suspenderant; iterum alij pectus tundebant silicibus; nec defuerunt, qui robustis catenis servorum instar se mutuò adstringerent: quive extensa brachia illigarent trunco, & veluti cruci affixi incederent: quin videre fuit nonnullos, qui corpore in terram proni, animo in cælum erecto, bestiarum instar bouum juga sibi injicerent, ut hac sui abjectione & toleratis ludibriis vindicarent dementiam, quâ probroso Dæmonis jugo sese subdiderant. Neque solum de plebejo ordine aliqui hæc de se dabant peccata execrantium exempla, sed viri Nobiles, Sacris adscripti Familiis, & cujusvis alterius quamlibet spectatæ conditionis homines, quin non rarò Dominæ constitutione corporis tenerrimâ, tectæ cucullis, & humeris lineâ telâ, modestiæ ergò, opertis, ex abdito sese aliorum turmæ inferebant, & crudeliter in se verberibus animadvertabant. Sodalitatum agmina sequebantur Sacerdotes, nudipedes & ipsi, & spinosis sertis horridi. Horum agmen claudebat P. Paulus eâ, quâ diximus, plenâ sacri horroris formâ vestitus, suumque atrocem plenè in morum & toto brachiorum

orum robore, tergum contundens. Ultimo in agmine ibant viri reliqui, ac denique feminae. Ubi ad locum aliquem amplio rem ventum erat, interfistebat totum agmen, & P. Paulus eminentiore tumulo conscenso, remoto vultus tegumento, effatum quoddam, sacris promptum è literis, inculcabat, & illas maximè formidabiles Christi Servatoris minas, tonantis magis quàm concionantis sono, ingeminabat: *Nisi pœnitentiam egeritis, omnes simul peribitis. Peccatores, aiebat, aut Pœnitere, aut æternum perire. Sciatis certò inter hæc duo medium non dari; Statuite igitur apud vos, & edicite, quodnam horum duorum vos eligatis Pœnitentiam, aut Infernum.* Ejusmodi ad quæstionem omnes salutari, pavore consternati finem non faciebant inter lacrymas exclamandi: *Pœnitentiam, Pœnitentiam*: neque sanè explicari satis potest, quis ejus Populi sensus fuerit, dum inter noctis tenebras, in illo tam horrifico apparatu spectabat virum tam virtutis doctrinæque famâ inclytum, qui sudore & lacrymis undique perfusus, tanquam alio ex Mundo profectus tanto ardore in DEI nomine Pœnitentiam ipsis inculcabat. Sic post longas ambages redibat ad templum supplicantium agmen, exclusisque pro more feminis initium dabatur diverberationi nocturnæ, quam profectò jure quàm optimo, Inferni flagellum quis dixerit. Ibi enim verò serio, & nequaquam velut in scena, omnes detestabantur peccata; ibi decreta concipiebantur quàm firma uspiam concipere potest animus malè admissorum pœnitens: unde fuit, qui non dubitaret asserere, satis sibi esse, si antehac admissorum scelerum gratiam ipsi DEUS faceret; nam quod ad futura spectaret, sibi de lapsu in posterum satis cautum esse. Aliquam multi Peccatores, qui ad eam diem DEI, & animæ suæ planè oblitæ in suis flagitiis ex toto penitusque occaluerant,

Iuerant, tunc totis animi viribus dolentes illa deplorabant; & quia nonnulli palam se coram omnibus de iis accusare parati erant, vix tota disertorum imperiorum vi abstinere illos Pater potuit, & os iis obturare. Fuit inter alios in una sacrarum istarum functionum homo inops, qui extracta è sinu crumenâ nummis referta, en, clamare occæpit, hi nummi à me per injuriam alteri ablati sunt; accipe eos, Pater sancte, Pater benedicte, & redde illos cui debentur: nec cessabat clamare & flere; cùm videretur sibi pro tenui lucro Christum cum Juda vendidisse; quæ res ad planctum similem ceteros qui audiebant, permovit. Jure igitur ac merito vir quidem magnus, cùm aliquot istiusmodi Pœnitentium exempla observasset, dicere solitus est; nunquam se in animum inducturum fuisse, Sacras P. Pauli Expeditiones tantarum esse virium, nisi suismet ipse oculis perspexisset.

§. XVI.

Ultima diei in Missione functiones.

INterim inter pias ejusmodi exercitationes ultima appropinquabat dies Generali, quam dicimus, Communioni destinata. Ut confertæ multitudini fieret satis, necesse plerumque fuit Sacri hujus Convivij functionem apertis in campis instituire, ubi extemporale templum ex arborum ramis, aliisque virentibus plantis ac herbis non absque ingenio & arte struebatur, & in eo Altare quàm fieri poterat ornatissimum; idque curabatur semper, ut pluribus portis aditus pateret, ut absque omni perturbatione ac tumultu parte unâ viri, parte alterâ femina, intrarent exirentque. Jam ante creperam auroræ lucem videre erat accedentes multis
viis